

عنوان مقاله:

بررسی اثر نومادیسیم بر ساختار نظامی ایران از دوره صفوی تا اواخر دوره قاجار

محل انتشار:

تاریخ اسلام و ایران، دوره 26، شماره 30 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

زهرا پیشگاهی فرد - دانشگاه تهران

یاشار ذکی - دانشگاه تهران

افشین کرمی - دانشگاه تهران

رسول افصلی - دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

کوچ نشینان در طول سه هزار سال گذشته همواره نقش فعالی در امور سیاسی و پاسداری از مرزهای ایران به عهده داشته اند. جامعه عشایری ایران در طی همجواری خود با جوامع روستایی و شهری دارای انواع تعاملات مسالمت آمیز و گاه خشونت آمیز بوده است. سران ایل های جامعه عشایری در برانداختن و تشکیل حکومت-های پیشامدرن در ایران نقش موثری داشته اند، تا آنجا که برخی محققان جامعه عشایری و نظام ایلی را یکی از موانع شکل گیری جامعه و دولت مدرن در ایران دانسته اند. تا قبل از تشکیل ارتش منظم، اصولاً ساخت ارتش های ایران به طور عمده به وسیله عشایر تامین می شد. عشایر بدان سبب که گروه دائماً مسلح بودند، علیرغم قبول تبعیت از مرکز و شاه، عامل مهم تجزیه قدرت سیاسی مرکز به شمار می آمدند. در این پژوهش ما با استفاده از رویکردی تحلیلی-توصیفی و با استناد و استفاده از منابع تاریخی دوره مورد مطالعه درصدد هستیم به این پرسش پاسخ مناسب دهیم که شیوه زندگی کوچ نشینی و نومادیسیم چگونه و به چه شکلی ساختار نظامی ایران را تحت الشعاع خود قرار داده است ساختار ایلی ارتش ایران تا چه حد مانعی در برابر گذار به ارتش مدرن بوده است فرض ابتدایی ما بر این است که از دوره صفویه تا اوایل پهلوی ساختار نظامی ایران به شدت متأثر از عناصر ایلی بوده و دولت های دوره مورد مطالعه به دلیل ساختار ایلی جامعه آن دوران چاره ای جز استفاده از این عناصر در ساختار نظامی خود نداشته اند.

کلمات کلیدی:

ارتش، کوچ نشینی، ایران، حکومت، کوچندگان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/895345>

